

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ ASUKASTILOISSA JA KIRJASTOISSA

Avainsanat: osallisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, järjestöt, kunnat, asukastoiminta, toimintavinkki, kestävä elämäntapa

Kenelle: asukastilojen ylläpitäjille, kirjastoille sekä muille asukastoimintaa järjestäville

Tavoite

Antaa vinkkejä kestäväen kehityksen toteuttamiseen osana asukastilan toimintaa sekä kannustaa kestäväen elämäntapaan arjessa.

Hyvä käytäntö pähkinänkuoressa

Pyritään tuomaan kestävä kehitys mukaan erilaisiin asukastiloihin ja muuhun asukastoimintaan. Keinoja tähän ovat mm. harkitut hankinnat, energia- ja jäteasioiden huomioiminen, kävijöille avoin toiminnan suunnittelu sekä teemapäivät ja -kurssit aiheesta.

Toteuttaminen

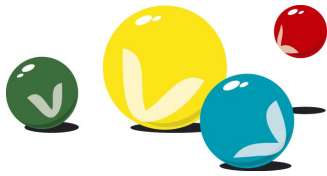
Asukastiloilla on hyvät mahdollisuudet toimia esimerkkeinä ja kannustajina tasa-arvoiseen ja osallistavaan toimintakulttuuriin sekä ympäristöasioiden huomioimiseen arjessa. Kestäväen kehityksen tuominen asukastilan arkeen on hyvä aloittaa tilojen kartoituksella sekä rutiinien tarkistuksella. Apuna voi käyttää liitteenä olevaa kestäväen toiminnan tarkastuslistaa (liite 1).

Kaikille avoimet suunnittelusessiot ovat hyvä pohja toiminnan tarkastelulle. Kestävä kehitys voidaan tuoda mukaan kaikkeen tyypilliseen toimintaan. Jos esimerkiksi toiveena on ruokakurssi, voidaan järjestää kasvisruokakurssi. Ompelukurssi voidaan toteuttaa korjaus- tai tuunaukskurssina. Kannattaa myös kysyä asiakkaiden halukkuutta olla mukana toteuttamassa suunniteltua toimintaa.

Retket kunnan kaupunkisuunnitteluun tai jätevedenpuhdistamolle ovat elävä tapa herättää ”keke”-innostusta. Teemapäivistä (esim. energiansäästöviikolta) saadaan helposti uusia ideoita toimintaan.

Resurssit

Kestäväen kehityksen toteutus ei välttämättä vaadi lisäresursseja. Uusien ideoiden ja toimintatapojen löytämisessä mielikuvitukselle on tuki käyttöä. Isompia tilaisuuksia varten voidaan kysyä kestoastioita lainaan esim. Martoilta tai kierrätyskeskuksista. Askarteluihin ja koristeluihin voi löytyä kierrätysmateriaaleja asiakkailta, yrityksiltä, kierrätyskeskuksista ja kirpputoreilta. Ohjaajia ja apua toiminnan suunnitteluun voi saada esimerkiksi paikallisilta järjestöiltä, luonto- ja ympäristökouluilta, jätehuolto-yhtiöltä ja muilta yhteisön toimijoilta.

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ ASUKASTILOISSA JA KIRJASTOISSA

Kokemuksia

Asukastalo Ankkuri, Helsinki

Asukastalo Ankkurissa kestävä kehitys on kiinteä osa toimintakulttuuria. Monikulttuurisessa asiakaskunnassa kaikki tietävät, miten lajittelu toimii ja että kahvit juodaan kestokupeista. Asukkailta ja kaupungilta on saatu lahjoituksina vanhoja astioita, huonekaluja ja muita tavaroita. Ompelukerhossa ommellaan keittiöön kierrätysmateriaaleista essuja ja patalappuja. Kirpputoreja järjestetään säännöllisesti ja niistä ylijäänyt tavara lähetetään erilaisiin avustuskohteisiin. Maahanmuuttajanaisten itse ylläpitämässä *Naapurikahvilassa* keskustellaan ajankohtaisista asioista, ylläpidetään tavaravaihtopistettä sekä opitaan suomalaisuudesta ja palveluista – muun muassa kuunnellen vieraita kaupungin eri toimialoilta, kuten jätehuollosta tai terveyskeskuksesta.

Kulttuuri- ja asukastila Mellari, Helsinki

Järjestöjen ja eri hallintokuntien ylläpitämässä Mellarissa toimijoita ja toimintaa riittää. Toiminnan sisältöä kehitetään jatkuvasti toivekirjaan tulleen sekä asukastilaisuuksissa kerätyn palautteen avulla. Lisäksi eri toimijat voivat mahdollisuuksien mukaan tulla mukaan toteuttamaan omia ideoitaan. Tiloissa on myös kirjanvaihtohylly. Paikallisten Marttojen ja Mellarin oman kahvilayrittäjän järjestämiin Reilun kaupan maaottelukahveihin on osallistuttu jo kahtena vuonna.

Kirjastot: Vantaalla Lumo, Espoossa Entresse ja Sello, Helsingissä Roihuvuori ja Herttoniemi

Monet kirjastot ovat asukastilaisuuksien pitopaikkoja. Suosittuja tapahtumia ovat olleet esimerkiksi hyötykasvi-illat (liite 2) sekä Aineettomien lahjojen korttipaja ja infopöytä. Useat kirjastot ovat myös laajentaneet lainausvalikoimaansa kirjoista kävelysauvoihin ja roskapihteihin sekä tarjonneet tiloja lainaan tapahtumiin ja järjestöjen käyttöön.

Hyödyt kestävästä kehityksestä

Kun kestävästä kehityksestä näkökulma otetaan huomioon, tuetaan asukkaiden ja koko asukastilan yhteisön kestävästä elämäntavan valmiuksia samalla vahvistaen osallistuvaa ja yhteisöllistä toimintakulttuuria. Lisäksi asukastalotoiminnan haitalliset ympäristövaikutukset pienenevät, ja todennäköisesti vaikutuksia on myös kävijöiden henkilökohtaiseen elämään, kun kestävämpien elämäntapojen osaaminen vahvistuu.

Lisätietoja: Ks. esimerkiksi hyvät käytännöt Aineettomien lahjojen korttipaja ja infopöytä, Kestävät työpajat ja kurssit, Naapurikahvila sekä julkaisu Keke mukaan kuvioihin - vinkkejä kestävästä järjestötoimintaan.

Yhteystiedot

Asukastalo Ankkuri/ Herttoniemenrannan Asukastaloyhdistys Ankkuri ry
Kulttuuri- ja asukastila Mellari, Mellunmäki-Yhdistys ry
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, Eija Koski